

S. 48, 24. — 2) *das Meer* AK. 1, 2, 2, 2. H. 1074. HALĀS. 3, 30. Spr. 2584. 3873. 3763. 4534. KATHĀS. 59, 59. 86, 82. NĪCĀN. 26, 17. कारूप्य^० Hir. 27, 6. am Ende eines adj. comp. f. श्री Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 7, Cl. 20. — 3) N. pr. eines Buddha BURN. Intr. 102. HIOUEN-THSANG I, 385. eines Bodhisattva SCHIEFNER, Lebensb. 268 (38). eines Dichters und verschiedener anderer Personen RĀĀ-TAR. 5, 34. Verz. d. Oxf. H. 124, b, 21. 100, a, 42. 283, a, No. 663. fgg. Lot. de la b. l. 2. 303. HIOUEN-THSANG I, 385. 388. — 4) N. pr. eines Rosses, eines Sohnes des Ukāiḥcravas, KATHĀS. 123, 11. — 5) Titel verschiedener Werke Verz. d. Oxf. H. 113, b, 5. 126, a, 17. 273, a, No. 646. fg. b, 43. 279, a, 26. 288, b, No. 688. 292, b, 2. 295, a, No. 713. Verz. d. B. H. No. 941. 1403. HALL 174. des Kejadeva NĪB. Pr. Vgl. कृत्य^०, परिशिष्टसिद्धान्त^० (unter परिशिष्ट), प्रस्ताव^०, योग^०, प्रुद्धि^०, संगीत^०, स्मृति^०. — 6) N. pr. einer Stadt (wohl n. in dieser Bed.) KATHĀS. 59, 59. 66, 136.

रत्नाकरनिघण्टु m. Titel eines Wörterbuchs Ind. St. 3, 351.

रत्नाङ्क (रत्न + अङ्क) m. N. pr. des Wagens von Viṣṇu ÇABDAR. im ÇKDa.

रत्नाङ्गुरीयक (रत्न + अङ्गु) n. ein Fingerring mit Edelsteinen PAÑĀR. 1, 11, 10. रत्नाङ्गुरीयक KATHĀS. 18, 361.

रत्नादेवी f. N. pr. einer Fürstin RĀĀ-TAR. 8, 2434.

रत्नादि m. N. pr. eines mythischen Berges WEBER, RĀMAT. UP. 277. 324.

रत्नाधिपति (रत्न + अधिपति) m. 1) Oberherr der Kostbarkeiten. — 2) N. pr. eines Fürsten KATHĀS. 36, 10.

रत्नापुर n. N. pr. einer Stadt RĀĀ-TAR. 8, 2435.

रत्नाचम् (रत्न + अचम्) m. N. pr. eines Buddha LALIT. ed. Calc. 364, 1.

रत्नावती (von रत्न) f. N. pr. einer Stadt Verz. d. Oxf. H. 152, b, 40.

— Vgl. रत्नवत्.

रत्नावभास (रत्न + भास) m. N. eines Kalpa Lot. de la b. l. 92. 124.

रत्नावली (रत्न + अली) f. 1) Perlenschnur MĀĀ. 53, 1. 12. 14. KATHĀS. 50, 138. Hir. 29, 11. — 2) Bez. einer best. rhetorischen Figur: क्रमिकं प्रकृतार्थानां न्यासं रत्नावली विदुः; Beispiel: चतुरास्यः पतिलदम्याः सर्वज्ञस्त्वं महीपते du bist, o Fürst, Brahman, Viṣṇu, Çiva KUVĀJ. 138, a. — 3) N. pr. verschiedener Frauenzimmer KATHĀS. 77, 22. RĀĀ-TAR. 3, 476. Verz. d. Oxf. H. 71, b, 5. SCHIEFNER, Lebensb. 273 (43). — 4) Titel verschiedener Werke, unter andern auch des bekannten Schauspiels, Ind. St. 3, 196. Verz. d. Oxf. H. 144, b, No. 303. 203, a, No. 484. 208, b, 38. — 95, b, 7. 211, b, No. 499. 279, a, 27. 292, b, 2. Ind. St. 2, 252. HALL in der Einl. zu VĀSAYAD. 46. — Vgl. धातु^०, प्रशस्ति^०, प्रसङ्ग^०, भक्ति^०, भगवद्भक्ति^०, योग^०, शब्द^०.

रत्नावलीनिबन्ध m. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 274, a, No. 649.

रत्नासन (रत्न + असन) n. ein mit Juwelen verzierter Thronessel WEBER, RĀMAT. UP. 321. 323.

रत्निं (verstümmelt aus अरत्नि) UṆĀDIS. 4, 2. m. f. 1) Ellbogen ĀÇV. ÇA. 6, 3, 4. — 2) Elle H. 599. HALĀS. 2, 381. UḠĀVAL. SHADY. Br. 4, 4. अष्ट^० adj. MBH. 8, 3623.

रत्निन् (von रत्न) adj. 1) Gaben habend, — empfangend: वाचं वाचं न्-रित् रत्निनी कृतम् RV. 1, 182, 4. स्यामस्य रत्निनी विभागे 7, 40, 1. — 2) Bez. derjenigen Personen, in deren Wohnung von Fürsten das Ratna-

havis dargebracht wird, nämlich: Brāhmaṇa, Rāganja, Mahishi, Parivṛkti, Senāni, Sūta, Grāmaṇi, Kshattar, Saṁgrahitar, Bhāgadugha und Akshāvāpa TBR. 1, 7, 2, 1. ÇAT. Ba. 5, 3, 2, 12. Davon nom. abstr. रत्निव n. TBR. ebend.

रत्निपृष्ठक (रत्न + पृष्ठ) n. Ellbogen H. c. 122.

रत्निन् (रत्न + इन्) m. ein Fürst unter den Edelsteinen, ein überaus kostbarer Edelstein PAÑĀR. 1, 4, 56. °सार 7, 54. 11, 13. 2, 4, 37.

रत्निशर (रत्न + ईश) 1) m. N. verschiedener Männer Verz. d. Oxf. H. 209, a, No. 490. 378, a, No. 376. 382, a, No. 430. — 2) n. N. eines Liṅga Verz. d. B. H. 146, b (67). °लिङ्ग Verz. d. Oxf. H. 71, b, 3.

रत्नोत्तमा f. N. pr. einer Tantra-Gottheit VJUTP. 103.

रत्नोद्भव (रत्न + उद्भव) m. N. pr. eines buddh. Heiligen WILSON, Sel. Works 2, 36.

रत्नेत्का f. N. pr. einer Tantra-Gottheit VJUTP. 103.

रत्न्यङ्ग (रति + अङ्ग) u. pudendum muliebne ÇABDAR. im ÇKDa.

1. रथ (von अर) Nir. 9, 11 (von रथ). UṆĀDIS. 2, 2 (von रथ). 1) m. a) Wagen, namentlich der zweirädrige Streitwagen (auch Fahrzeug der Göt-

ter) AK. 2, 8, 2, 1. 19. 21. fg. H. 731. an. 2, 220. MED. th. 12. HALĀS. 2, 289. VIÇVA bei UḠĀVAL. zu UṆĀDIS. 2, 2. तत्तन्नासत्याभ्यां परिष्मानं सुखं रथम् RV. 1, 20, 3. रथो न सन्निर्भं वन्ति वाजम् 3, 13, 5. वसुमत् 4, 4, 10. सुवत् 36, 2. ब्रह्माकर्म भग्वि न रथम् 16, 20. 43, 2. 5. अथ रथं तिष्ठ 5, 1, 11. रथं युजते मृतः प्रभु सुखम् 63, 5. 6, 47, 27. 7, 32, 10. मनोजवम् 68, 3. स्वध्या युजमानः 78, 4. यथै वै ह्यरादनसा रथेन 3, 33, 9. 8, 80, 7. AIT. Br. 4, 6, 7. 12. AV. 5, 14, 5. 10, 1, 8. ÇAT. Br. 5, 1, 4, 7. 5, 10, 4, 3. ÇĀKH. ÇR. 12,

14, 2. M. 8, 209. 295. 342. 9, 280. MBH. 3, 2114. 2294. 2790 (mit vier Pferden bespannt). ऋषवाह्य R. 2, 39, 10. 46, 25. Suçr. 1, 104, 6. 107, 9.

RAGH. 1, 5. VET. in LA. (III) 30, 14. रथच्छिन्न BRHADD. in Ind. St. 1, 118.

रथानि (युगानि ed. Bomb.) MBH. 6, 1894. अथ, गर्दभ^० mit Rossen —, Eseln bespannter Wagen AIT. Br. 4, 9. KĀT. ÇA. 15, 1, 22. अथतरी^० 22,

2, 25. KHĀND. UP. 4, 2, 1. Vehikel überh.: रत्नारथाद् KATHĀS. 18, 388.

पत्निराथो हरिः 47, 48. Am Ende eines adj. comp. f. या AK. 2, 8, 2,

48. H. 748. — b) Wagenfahrer (vom Gespann und Lenker): सूर्यमा धत्वा द्विवि चित्रं रथम् RV. 5, 63, 7. एष उ स्य वृषा रथो ऽद्यो वीरिभिरर्षति । गच्छन्वाजं सफुषिणाम् 9, 38, 1. परि पत्कविः काव्या भरते प्रोरा न रथो भुवनानि विश्वा 94, 3. 3, 49, 4. — c) Kämpfer, Kriegsheid MBH. 2, 622. 3,

15608. 15697. 5, 5792. KATHĀS. 48, 48. °वर MBH. 5, 5793. रथोदार 5852.

5883. °सप्तम 4, 1058. °पुंगव 1091. °यूथ 1114. HARIV. 12999. KATHĀS.

48, 47. BHĀG. P. 3, 1, 38. रथ, अति^०, अर्थ^० MBH. 5, 5850. 5899. अष्टगुण-

समित 5853. रथातिरथसंख्यायां यो ऽग्रणीः 2, 2665. अर्थ^०, पूर्ण^०, द्विगुण-

त्रिगुण u. s. w. KATHĀS. 47, 13. fgg. — d) Körper TRIK. 3, 3, 199. H. an.

VIÇVA a. a. O. — e) Fuss H. an. VIÇVA. — f) Glied, Theil MED. — g) Calamus Rotang AK. 2, 4, 2, 10. H. 1137. H. an. MED. VIÇVA. Dalbergia

ougeinensis Roxb. RĀGAN. im ÇKDa. — h) = पौरुष TRIK. 3, 3, 199. —

2) f. ई ein kleiner Wagen TRIK. 2, 8, 49. — Vgl. अरथ, अति^०, अरु^०, अथ-

रथा, कीर्तिरथ, कृति^०, क्रम^०, क्रीडा^०, गी^०, चन्द्र^०, चित्र^०, जङ्घा^०, ज्यो-

ती^०, लेष^०, दश^०, दशपूर्व^०, दृढ^०, देव^०, पन्न^०, पद्म, पद्म^०, पादरथी, पु-

रुथ, पुरो^०, पुष्प^०, पुष्प^०, प्ररथम्, प्रतिरथ, प्रिय^०, बृहद्भय, बङ्ग^०, व-

क्ष^०, भगी^०, भवे^०, भाडी^०, भानु^०, भाव्य^०, भीम^०, मनुष्य^०, मनो^०, मयू-

क्ष^०, भगी^०, भवे^०, भाडी^०, भानु^०, भाव्य^०, भीम^०, मनुष्य^०, मनो^०, मयू-

क्ष^०, भगी^०, भवे^०, भाडी^०, भानु^०, भाव्य^०, भीम^०, मनुष्य^०, मनो^०, मयू-

क्ष^०, भगी^०, भवे^०, भाडी^०, भानु^०, भाव्य^०, भीम^०, मनुष्य^०, मनो^०, मयू-